

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

BK-VII.0520.165.2026
Warszawa, 30 marca 2026 r.

Pan

Włodzimierz Czarzasty

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

uprzejmie przedstawiam stanowisko Ministra Sprawiedliwości na interpelację poselską nr **15674** Pani Poseł Małgorzaty Pępek w *sprawie możliwości wprowadzenia odpłatności za studenckie praktyki i staże odbywane w sądach, prokuraturach o raz innych instytucjach publicznych.*

Sposób organizacji i finansowania praktyk zawodowych dla studentów prawa i administracji w sądach, prokuraturach i innych instytucjach publicznych nie został dotychczas uregulowany przepisami prawa. W związku z brakiem odpowiednich zapisów legislacyjnych w tej materii, praktyki te odbywają się na podstawie umów o organizację studenckich praktyk zawodowych, zawieranych bezpośrednio pomiędzy kierownictwem poszczególnych instytucji publicznych a poszczególnymi uczelniami wyższymi i to umowa określa prawa i obowiązki stron, czas trwania praktyki studenckiej oraz warunki ewentualnej odpłatności. Każda uczelnia wyższa posiada przy tym własne, wewnętrzne regulaminy i procedury dotyczące organizacji oraz zaliczania praktyk studenckich. Wynika to z różnic w programie kształcenia, profilach kierunków studiów oraz wymaganiach poszczególnych wydziałów szkół wyższych. Z doświadczenia Ministerstwa Sprawiedliwości, w którym również prowadzone są praktyki studenckie wynika, że różne

są też wymagania w zakresie wymiaru godzinowego obowiązkowych praktyk studenckich – począwszy zaledwie od dwóch tygodni, o jakie wnioskuje studenci, aby zrealizować wymagane minimum, do praktyk trwających kilka tygodni.

W związku z tym, że praktyki zawodowe dla studentów organizowane są bezpośrednio pomiędzy sądem lub jednostką prokuratury a uczelnią wyższą, Ministerstwo Sprawiedliwości nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby praktykantów rocznie odbywających w tych jednostkach praktyki, średniej liczby godzin praktyk oraz zakresu wykonywanych czynności. Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadziło i nie prowadzi obecnie żadnych analiz w tym zakresie. Nie były również prowadzone konsultacje z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego w zakresie wypracowania modelu, który zapewniłby równowagę pomiędzy funkcją edukacyjną praktyk a zasadą godziwego wynagrodzenia za pracę.

Ministerstwo Sprawiedliwości nie prowadziło i nie prowadzi również analiz w przedmiocie nowelizacji ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 334, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2024 r. poz. 390, z późn. zm.), bądź wydania rozporządzenia wykonawczego określającego standardy organizacji i finansowania praktyk studenckich, gdyż inicjatywa w tym zakresie nie należy do Ministra Sprawiedliwości. Wynika to z następujących przesłanek:

Po pierwsze, obie wskazane w treści interpelacji ustawy ustrojowe regulują bowiem wyłącznie materię ustrojową: organizację i zadania sądów powszechnych (w tym strukturę, nadzór administracyjny Ministra Sprawiedliwości, status sędziów, asesorów sądowych, referendarzy sądowych i asystentów sędziów oraz gospodarkę finansową sądów) oraz ustrój, organizację i zasady działania prokuratury – realizując odpowiednio wymagania art. 176 ust. 2 Konstytucji RP (w odniesieniu do sądów powszechnych) oraz konstytucyjną zasadę ustawowej regulacji ustroju organów państwa (w odniesieniu do

prokuratury). Żaden z tych aktów nie zawiera regulacji dotyczących finansowania ani standardów organizacyjnych studenckich praktyk zawodowych. Wprowadzenie do nich unormowań dotyczących odpłatności praktyk studenckich stanowiłoby naruszenie zasady jednorodności materii ustawowej.

Po drugie, kwestia organizacji i finansowania studenckich praktyk zawodowych jest integralnie związana z systemem szkolnictwa wyższego i – stosownie do art. 26 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1370; dalej: u.d.a.r.) – mieści się w dziale „szkolnictwo wyższe i nauka”. Właściwym instrumentem ewentualnej zmiany legislacyjnej jest zatem nowelizacja ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. Woz. 1571, z późn. zm.; dalej: PSWiN) – w szczególności art. 67, który reguluje programy studiów, w tym obowiązek ujęcia praktyk zawodowych w programach studiów o profilu praktycznym (ust. 5), oraz umożliwia zaliczenie zatrudnienia lub stażu na poczet praktyki (ust. 7) – lub ewentualnie zmiana rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2023 r. poz. 2787, z późn. zm.). Oba akty należą do właściwości ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Po trzecie, o ile rozważana byłaby kwestia wynagrodzenia za pracę wykonywaną w ramach praktyki studenckiej, zagadnienie to dotyka materii prawa pracy – w szczególności zasad wynagradzania wynikających z Kodeksu pracy oraz ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz.U. z 2025 r. poz. 620), regulującej instrumenty aktywizacji zawodowej bezrobotnych, w tym odpłatne staże finansowane z Funduszu Pracy. Materia ta należy do działu „praca” (art. 21 u.d.a.r.) i właściwości ministra właściwego do spraw pracy.

Właściwymi organami do podjęcia ewentualnej inicjatywy legislacyjnej w zakresie uregulowania sposobu organizacji i finansowania praktyk studenckich poprzez wprowadzenie minimalnego ryczałtowego wynagrodzenia za praktyki obowiązkowe,

systemu stypendialnego finansowanego z budżetu państwa czy centralnego programu płatnych staży w jednostkach wymiaru sprawiedliwości są minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki – w zakresie regulacji PSWiN i przepisów wykonawczych dotyczących organizacji praktyk, oraz minister właściwy do spraw pracy – w zakresie warunków wynagradzania i aktywizacji zawodowej. Jednocześnie Ministerstwo Sprawiedliwości deklaruje gotowość do udziału w ewentualnych konsultacjach międzyresortowych, z zastrzeżeniem, że koordynacja prac legislacyjnych winna należeć do wskazanych ministrów właściwych.

Jak już wyżej wspomniano, w Ministerstwie Sprawiedliwości realizowane są studenckie bezpłatne praktyki zawodowe oraz praktyki absolwenckie odpłatne (w wymiarze 40 godzin tygodniowo, stawka za godzinę praktyki wynosi 13,85 zł) jak i nieodpłatne, przy czym Ministerstwo daje aktualnie możliwość - na wniosek aplikujących studentów, zgodnie z ich potrzebami – realizacji praktyk zawodowych także w niepełnym wymiarze czasu pracy i jest to dość powszechne. W związku z brakiem właściwych regulacji prawnych w zakresie odpłatności praktyk studenckich, w Ministerstwie dotychczas nie szacowano kosztów takiego przedsięwzięcia.

Z wyrazami szacunku

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/